

1. Obiekt
ZESPÓŁ DOMU MIESZKALNEGO, KAMIENICA "CZERWONA" ("BRENDLEROWSKA")

2. Czas powstania

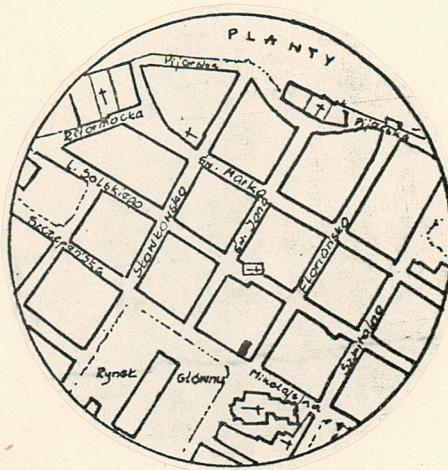
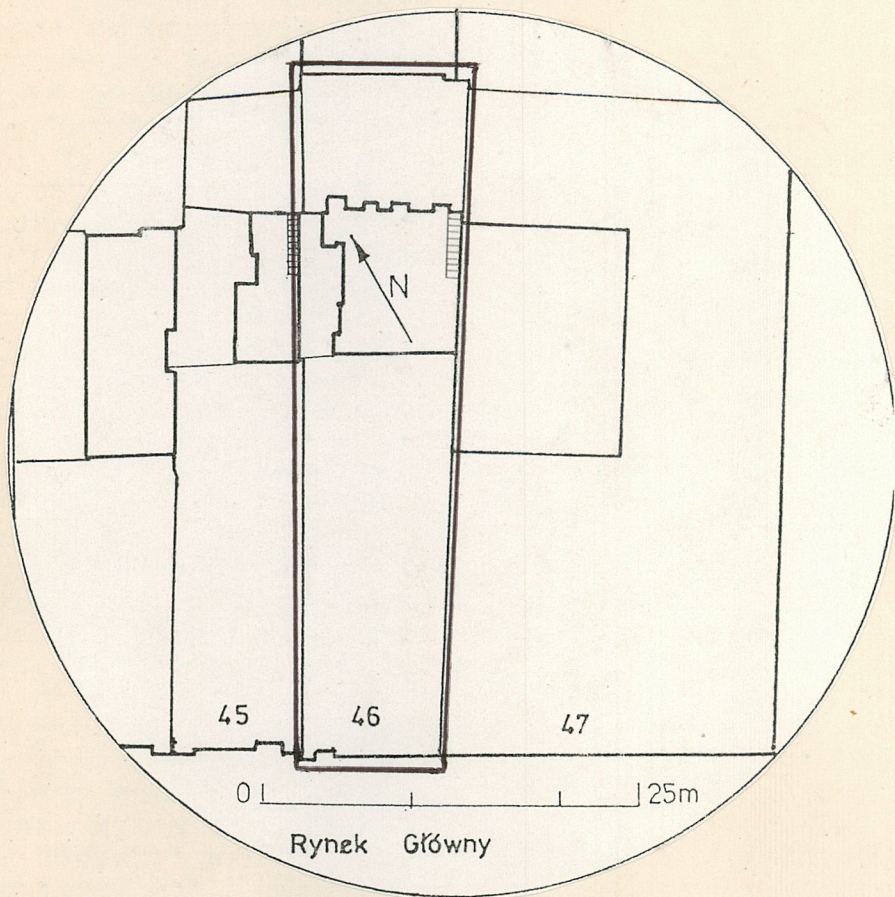
2 poł. XIV w.,
XV w., XVI w.

3. Miejscowość

KRAKÓW

k. XVII w., ok. 1865 r., po
1935 r.

11. Zdjęcia, plan sytuacyjny, rzuty

A - budynek frontowy
B - aneks
C - oficyna tylna

4. Adres

Rynek Główny 46

nr hipoteczny 131

5. Przynależność administracyjna

województwo Dz. Śródmieście

gmina

6. Poprzednie nazwy miejscowości

7. Przynależność administracyjna
przed 1. VI. 1975 r.

województwo Dz. Stare Miasto

powiat

8. Właściciel i jego adres

Lucja Wojtalowa, Aniela Pietruszka, Jan Pietruszka,
Antoni Strzelecki

9. Użytkownik i jego adres

mieszkańcy, usługowe zakłady
rzemieślnicze, sklep, przy-
chodnia lekarska

10. Rejestr zabytków

Nr A-174 data 1965.12.13.

autor zdjęć Piotr Grandkowski, Marcin Limanowski

data wykonania 1981.01-02

miejsce przechowywania negatywów

Prac. Fot. Miejskiego Biura Projektów

12. Autorzy, historia obiektu, określenia stylu.

Parcela powstała najpóźniej na pocz. XIV w., w wyniku podziału dużej posesji, której front był nieco węższy niż front typowej lokacyjnej działki kuryjnej. Murowany budynek frontowy powstał w 2 poł. XIV w.; rozbudowany o trakt tylny i nadbudowany w XV w. Zabudowa tylnej części działki w okresie średniowiecza nieznana. W XVI w. zbudowano oficynę tylną oraz murowany jednopiętrowy ganek przy zach. murze granicznym, łączący oficynę z budynkiem frontowym. Na wsch. murze zawieszono dwukondygnacyjne ganki drewniane, prowadzące do ustępów. W k. XVII w. generalna przebudowa wnętrza budynku frontowego i nadbudowa oficyny tylnej o drugie piętro. W l. dwudziestych XIX w. prace adaptacyjne w budynku frontowym oraz skrócenie ganku murowanego o jedno przęsło, co spowodowało funkcję tego obiektu do roli aneksu budynku frontowego. Po 1935 r. obniżenie oficyny.

Najwcześniejsze przekazy historyczne określają kamienicę nazwą "Czerwona". Posesja była własnością m.in.: na przełomie XV i XVI w. rajcy Antoniego Brendlera ("Brendlerowska"), w XVII w. (do 1674 r.) rodziny Wizembergów, w 4 ćw. XVII w. Morsztynów. W XVIII i XIX w. wielokrotne zmiany właścicieli, pochodzących z reguły z warstwy patrycjatu (kupcy). W 1 poł. XX w. posesja należała do Jawornickich.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, dach, wnętrze, wyposażenie, instalacje)

Posesja, o kształcie prostokąta, którego stosunek boków wynosi 1:5, znajduje się w środkowej części pd.-wsch. ćwiartki bliku zabudowy wyznaczonego pn. linią regulacyjną Rynku Gł. i ulicami - Floriańską, L. Solkiego i św. Jana.

Zabudowa posesji składa się z przyległego do Rynku budynku frontowego i oficyny tylnej. Budynek frontowy zajmuje ponad poł. powierzchni działki, oficyna ok. 1/6. Obydwa budynki połączone są piętrowym, wąskim aneksem przy zach. murze granicznym oraz drewnianym gankiem zawieszonym na I p. Budynek frontowy jest wielokrotnie większy od oficyny. Wspomniane zabudowania otaczają z trzech stron wewnętrzne podwórko. Od strony wsch. zamknięte jest ono średniowiecznym murem granicznym, sięgającym wysokością drugiego piętra. W poł. wysokości znajduje się odsadzka. Mur jest otynkowany, odsadzka i korona muru pokryte są blachą. Wzdłuż muru założone są jednobiegowe murowane schody o drewnianych stopniach, zaopatrzone w prostą, stalową balustradę. Pod schodami niewielki schowek.

Podwórko wyłożone jest płytami chodnikowymi.

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa	16. Przeznaczenie pierwotne mieszkalno-gospodarcze i handlowe	17. Użytkowanie obecne mieszkalne, usługowe, handlowe
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) Budynek frontowy - stan ogólnie dobry; oficyna - zagrożenie konstrukcyjne. Stan obiektów w kartach szczegółowych	
20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie Uporządkować podwórko, wyburzyć schody przy wsch. murze granicznym			

1. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania) (Wybór)

Akta wiertelnicze (Revisiones quart.: akta rękopiśmienne władz budowlanych), Archiwum Państwowe w Krakowie, nr kat. 1377 (1577 i 1578 r.), nr 1382 (1674 r.), nr 1383 (1687 r.), nr 1386 (1741 r.), nr 1410 (1767 i 1768 r.)

Akta Budownictwa Miejskiego (plany archiwalne), APK, Dz. I, l.sp. 41

K. Richter, Kadaster miasta Krakowa ..., 1862, Muzeum Historyczne m. Krakowa, sygn. 413

23. Źródła ikonograficzne i fotografie (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

22. Bibliografia (Wybór)

J. Louis, Przechadzka kronikarza po Rynku krakowskim, Kraków 1890

Dokumentacje

B. Książek, E. Jaśkiewicz, D. Czapczyńska, Kraków, Rynek Gł. 46. Ekspertyza konserwatorska, t. I-III, MBP 1981

M. Łukacz, D. Czapczyńska, W. Komorowski, B. Kmiecik, A. Kupczyńska, S. Sławiński, Kraków - blok 14. Studium urbanistyczno-konserwatorskie, t. I-IV, MBP 1981-82

24. Uwagi różne

25. Wypełnił

Walde-mar Komorowski

.....
imię i nazwisko

data 1989.10

26. Sprawdził

.....
imię i nazwisko

data

27. Załączniki

2 karty dodatkowe

a. karta budynku frontowego

b. karta oficyny